

ສ້າງການເຊື່ອມໂຍງ:

ການສົ່ງເສີມກະສິກຳໃນພາກເໜືອຂອງ ສປປ ລາວ

ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວເປົ້າໝາຍຂອງການສົ່ງເສີມກະສິກຳແມ່ນການ ‘ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ’ ຫລື ເວົ້າລວມແມ່ນການສະໜອງການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຂໍ້ແນະນຳໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ ປະສົບການຈາກໂຄງການຕ່າງໆຂອງອົງການ SDC ໃນຂົງເຂດອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ເຫັນວ່າ ການຊ່ວຍຊາວກະສິກອນໃຫ້ມີການເຊື່ອມໂຍງກັບພາກສ່ວນອື່ນໆມີຄວາມສຳຄັນເທົ່າທຽມກັນກັບການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ. ໃນອາດີດ ຊາວກະສິກອນຂາດການເຊື່ອມໂຍງ ມາຮອດປະຈຸບັນຊາວກະສິກອນມີການເຊື່ອມໂຍງກັບນັກສົ່ງເສີມ, ນັກຄົ້ນວ້າ, ສະຖາບັນການສຶກສາ, ຕະຫລາດ, ສິນເຊື້ອ, ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ, ສົມວນຊົນ ແລະ ທີ່ແນ່ນອນມີການເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນນຳກັນ. ດ້ວຍການສະໜັບສະໜູນຂອງໂຄງການສົ່ງເສີມກະສິກຳ (LEAP) ນັກສົ່ງເສີມກະສິກຳໄດ້ປຸງມູມມອງດ້ານບົດບາດຂອງຕົນຈາກການ ‘ແນະນຳທາງອອກໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ’ ມາເປັນການ ‘ຊ່ວຍເຊື່ອມໂຍງຊາວກະສິກອນເຖິງຊັບພະຍາກອນເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາດ້ວຍຕົນເອງ’.

1. ຈາກປະເທດທີ່ບໍ່ມີທາງອອກສູ່ທະເລ ສູ່ການເປັນປະເທດທີ່ເປັນໃຈກາງໃນການເຊື່ອມໂຍງ

ສະພາບຊີວິດການເປັນຢູ່ໃນເຂດພູດອຍ ພາກເໜືອຂອງລາວແມ່ນໄດ້ຮັບການປ່ຽນແປງ. ໃນເມື່ອກ່ອນຫລາຍໆປີຜ່ານມາ ປະເທດນ້ອຍໆນີ້ທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ແມ່ນໄດ້ຖືກຕັດຂາດອອກຈາກການພັດທະນາເມື່ອທຽບໃສ່ປະເທດຈີນ, ຫວຽດນາມ ແລະ ໄທ. ປະຊາຊົນທີ່ປະກອບດ້ວຍຫລາຍຊົນເຜົ່າຍັງຢູ່ຢ່າງ ກະຈັດກະຈາຍ ແລະ ເຮັດການຜະລິດແບບກຸ່ມຢູ່ກຸ່ມກິນ. ພວກເຂົາຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການບໍລິການຈາກລັດຖະບານໄດ້ຢ່າງທົ່ວເຖິງ. ມາຮອດປະຈຸບັນນີ້, ປະເທດດັ່ງກ່າວໄດ້ກາຍມາເປັນປະເທດທາງຜ່ານ ທີ່ເປັນໃຈກາງຂອງເຂດທີ່ເສດຖະກິດມີການພັດທະນາຢ່າງວ່ອງໄວ ເຊິ່ງເຂດດັ່ງກ່າວບາງຄັ້ງຖືກເອີ້ນວ່າເຂດບັນດາປະເທດລຸ່ມນ້ຳຂອງ (GMS) ທີ່ມີປະຊາກອນອາໄສຢູ່ຫລາຍກ່ວາ 300 ລ້ານຄົນ.

ໃນຂະນະທີ່ນັ່ງຢູ່ຊານເຮືອນນ້ອຍໆຫລັງຫນຶ່ງ ທີ່ແຂວງອຸດົມໄຊ, ທ່ານໄມໄຊ ໄດ້ເວົ້າເຖິງສະພາບການປ່ຽນແປງທີ່ເກີດຂຶ້ນ “ໃນເມື່ອກ່ອນຕອນທີ່ຂ້ອຍຍັງໜຸ່ມມັນ ຕ້ອງໃຊ້ເວລາຮອດ 2 ວັນຈຶ່ງຢ່າງຮອດເຂດຊາຍແດນລາວ-ຈີນ, ດຽວນີ້ ຖ້າຂີ່ລົດໂດຍສານແມ່ນໃຊ້ເວລາປະມານ 2 ຊົ່ວໂມງ”.

ສະພາບເຮືອນຊານຂອງປະຊາຊົນທີ່ບ້ານນາທົ່ງ

ທ່ານໄມໄຊ, ນາຍບ້ານ ບ້ານນາທົ່ງ, ເມືອງນາທົ່ງ, ແຂວງອຸດົມໄຊກ່າວວ່າໃນເມື່ອກ່ອນການຂ້າມຊາຍແດນໄປຈີນແມ່ນຜິດກົດລະບຽບ ແຕ່ໃນປະຈຸບັນແມ່ນມີການຄ້າຂາຍຢ່າງເປີດກ້ວາງໃນເຂດຊາຍແດນ. ໃນເມື່ອກ່ອນຊາວບ້ານຈະຂາຍແຂມ ຫລື ເປືອກເມືອກອອກຈີນ ໃນຂະນະດຽວກັນກໍ່ຂີ່ລົດຖີບກາໄກ່ ແລະ ສະບູເມືອ. ແຕ່ໃນປະຈຸບັນຊາວບ້ານຈະຂາຍສາລີ, ອ້ອຍ, ຢາງພາລາ ແລະ ມັນຕົ້ນ ໃນຂະນະດຽວກັນຂີ່ລົດຈັກ, ໂທລະທັດ, ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ, ສານເຄມີ, ຖົງຢາງ, ອາຫານສຳເລັດຮູບ ແລະ ອື່ນໆອີກຢ່າງຫລວງຫລາຍ.

ບ້ານນາທົ່ງຕັ້ງຢູ່ປາຍສຸດຂອງເສັ້ນທາງເລກທີ 13. ເສັ້ນທາງດັ່ງກ່າວແມ່ນເສັ້ນທາງຂະໜາດ 2 ເລນທີ່ມີຄວາມຍາວຫລາຍກ່ວາ 1000 km ຈາກເໜືອຮອດໃຕ້.

ເສັ້ນທາງເລກທີ 13 – ເສັ້ນທາງທີ່ຍາວທີ່ສຸດໃນລາວ

ໂດຍສະເລ່ຍແລ້ວແມ່ນໃຊ້ເວລາໃນການເດີນທາງປະມານ 7 ຊົ່ວໂມງຈາກບ້ານນາທິງຫາ ເມືອງຫລວງພະບາງ (ເມືອງຫລວງເກົ່າຂອງອານາຈັກລ້ານຊ້າງ ແລະ ເປັນເຂດທີ່ມີນັກທ່ອງທ່ຽວຫລາຍ) ແລະ ປະມານ 10 ຊົ່ວໂມງຈາກເມືອງຫລວງພະບາງຫານະຄອນຫລວງວຽງຈັນ (ເມືອງຫລວງຂອງ ສປປ ລາວ ໃນປະຈຸບັນ).

ທ່ານໄມໄຊ ບໍ່ເຄີຍໄປນະຄອນຫລວງວຽງຈັນຈັກເທື່ອ ແຕ່ວ່າລາວມັກພົວພັນກັບພື້ນຖານທາງໂທລະສັບ. ການສື່ສານທາງໂທລະສັບມີຖືກໃນເຂດນີ້ ແມ່ນຫາກໍ່ໄດ້ຮັບການພັດທະນາພາຍຫລັງມີໄຟຟ້າແລ້ວ. ການທີ່ມີໄຟຟ້າ, ຖະຫນົນຫົນທາງ ແລະ ໂທລະສັບແມ່ນການປ່ຽນແປງອັນໃຫຍ່ຫລວງໃນການດຳລົງຊີວິດ ເຖິງແມ່ນວ່າປະຊາຊົນໃນບ້ານນາທິງຈະບໍ່ສາມາດອະທິບາຍໄດ້ຢ່າງສັດເຈນເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງກໍ່ຕາມ.

ບ້ານນາທິງ ແມ່ນບ້ານໜຶ່ງທີ່ປະກອບດ້ວຍຫລາຍຊົນເຜົ່າເຊັ່ນດຽວກັນກັບບ້ານອື່ນໆໃນລາວ. ບ້ານນາທິງປະກອບດ້ວຍຊົນເຜົ່າລາວ, ມົ້ງ, ຂະມຸ ແລະ ຜູ້ນ້ອຍ. ສາເຫດທີ່ເຮັດໃຫ້ບ້ານດັ່ງກ່າວມີຫລາຍຊົນເຜົ່າແມ່ນມາຈາກນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານໃນການໂຮມບ້ານນ້ອຍໃຫ້ເປັນບ້ານໃຫຍ່. ນະໂຍບາຍດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກວິຈານສົມຄວນຈາກອົງການຈັດຕັ້ງຈາກພາຍນອກ ກ່ຽວກັບເຫດຜົນ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຕ່າງໆ. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມໃນບ້ານນາທິງປະຈຸບັນ, ປະຊາຊົນ 132 ຄອບຄົວແມ່ນມີການພົວພັນກັບພາກລັດໃກ້ຊິດຫລາຍຂຶ້ນກ່ວາເກົ່າ.

ອົງການຈັດຕັ້ງລັດໜຶ່ງ ທີ່ມີການພົວພັນກັບປະຊາຊົນຫລາຍຂຶ້ນແມ່ນ ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ເມືອງ (DAFO). ໂດຍໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກໂຄງການສົ່ງເສີມກະສິກຳ (LEAP), ພະນັກງານ DAFO ໄດ້ສະໜອງການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ ໃນເຂດເບົ້າຫມາຍ.

2. ການຝຶກອົບຮົມ

ທີ່ບ້ານໄກ້ຄຽງ-ບ້ານປາກນ້ຳຕອງ, ກຸ່ມຊາວກະສິກອນເພດຍິງກຳລັງເຕົ້າໂຮມກັນ ເພື່ອປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບຜົນໄດ້ຮັບຈາກການຝຶກອົບຮົມທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບຈາກນັກສົ່ງເສີມຂັ້ນເມືອງ. ກຸ່ມຮຽນຮູ້ດັ່ງກ່າວແມ່ນມີ ທ່ານນາງຄອນສະຫວັນ ເປັນຫົວໜ້າ. ລາວມີອາຍຸ 52 ປີ, ມີລູກ 2 ຄົນ ແລະ ມາຈາກເຜົ່າມົ້ງ.

ຫົວໜ້າກຸ່ມຮຽນຮູ້- ທ່ານນາງຄອນສະຫວັນ

ເຖິງແມ່ນວ່າໃນເມື່ອກ່ອນ ລາວຈະບໍ່ແມ່ນຊາວກະສິກອນເຕັມຕົວ ເນື່ອງຈາກວ່າລາວເຄີຍເຮັດວຽກກັບສະຫະພັນແມ່ຍິງ ແຕ່ວ່າໃນປະຈຸບັນ ລາວ ແລະ ຄອບຄົວຂອງລາວແມ່ນມີອາຊີບໃນການເຮັດນາ ແລະ ການລ້ຽງສັດ.

ລາວໄດ້ອະທິບາຍເຖິງເຫດຜົນວ່າ ເປັນຫຍັງສະມາຊິກຂອງກຸ່ມຈຶ່ງເປັນເພດຍິງທັງຫມົດວ່າ: ປີກາຍນີ້ ນັກສົ່ງເສີມຂັ້ນເມືອງໄດ້ມາຈັດກອງປະຊຸມຢູ່ບ້ານ ເພື່ອປະເມີນຄວາມຕ້ອງການດ້ານການຝຶກອົບຮົມ “ຜູ້ຊາຍສົນໃຈຫົວຂໍ້ການເຮັດນາ ສ່ວນເພດຍິງສົນໃຈຫົວຂໍ້ການລ້ຽງຫມູຫລາຍກ່ວາ”. ພາຍຫລັງມີການປຶກສາຫາລືກັນກ່ຽວກັບບັນຫາ ແລະ ໂອກາດ, ຈາກນັ້ນຈຶ່ງໄດ້ຕັດສິນສູນໃສ່ການລ້ຽງຫມູ ເຊິ່ງໄດ້ນຳສູ່ການສ້າງກຸ່ມຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບການລ້ຽງຫມູຂັ້ນໂດຍມີສະມາຊິກທັງຫມົດ 10 ຄອບຄົວ.

ປະເມີນຄວາມຕ້ອງການເພື່ອຝຶກອົບຮົມທີ່ແຂວງອຸດົມໄຊ

ນັກສິ່ງເສີມຂັ້ນເມືອງທີ່ເມືອງນາທັ້ງ ແລະ ໃນເມືອງອື່ນໆຫລາຍກ່ວາ 40 ເມືອງທົ່ວປະເທດໄດ້ຮັບການຝຶກດ້ານວິທີການສິ່ງເສີມ ໂດຍຄູຝຶກຈາກກອງສິ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ (NAFES). ວິທີການດັ່ງກ່າວເອີ້ນວ່າ: ຮູບແບບການສິ່ງເສີມຂອງລາວ (LEA). ຮູບແບບການສິ່ງເສີມດັ່ງກ່າວເປັນຂະບວນການທີ່ຊາວກະສິກອນມີສ່ວນຮ່ວມຫລາຍໃນຂັ້ນຕອນການກຳນົດທິວຂໍ້ໃນການຝຶກອົບຮົມ.

ໃນເມື່ອກ່ອນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຂະບວນການສິ່ງເສີມທີ່ເປັນເພດຍິງແມ່ນມີຫນ້ອຍກ່ວາເພດຊາຍຫລາຍ ເຖິງແມ່ນວ່າໃນການຜະລິດຕົວຈິງຊາວກະສິກອນເພດຍິງ ຈະມີບົດບາດເທົ່າທຽມກັບເພດຊາຍກໍຕາມ. ດ້ວຍການສະໜັບສະໜູນຈາກໂຄງການ LEAP ໄດ້ເຮັດໃຫ້ເພດຍິງມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ໄດ້ຮັບການຍອມຮັບຈາກສັງຄົມຫລາຍຂຶ້ນ.

ກຸ່ມຮຽນຮູ້ໃນບ້ານປາກນ້ຳຕອງປະກອບດ້ວຍ ເພດຍິງທີ່ມາຈາກຊົນເຜົ່າມົ້ງ, ລາວ ແລະ ໄທດຳ. ບ້ານດັ່ງກ່າວແມ່ນເປັນບ້ານເຜົ່າແລນແຕນກ່ອນການ ເຕົ້າໂຮມບ້ານ. ບ້ານປາກນ້ຳຕອງມີປະຊາກອນທັງໝົດ 457 ຄົນ, ມີ 82 ຄອບຄົວ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ 6 ຊົນເຜົ່າ.

ຕັ້ງແຕ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງກຸ່ມເປັນຕົ້ນມາ ສະມາຊິກໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຝຶກອົບຮົມ 5 ຄັ້ງ ໃນຫົວຂໍ້ການລ້ຽງໝູ ໂດຍນັກສິ່ງເສີມຂັ້ນເມືອງເປັນຄູຝຶກ. ກຸ່ມແມ່ຍິງໄດ້ຮຽນຮູ້ການເຮັດຄອກໂດຍນຳໃຊ້ວັດຖຸທີ່ມີໃນທ້ອງຖິ່ນ, ການຄັດເລືອກແນວພັນ, ການປັບປຸງຄຸນນະພາບອາຫານສັດ ແລະ ການສັກຢາປ້ອງກັນພະຍາດ. ຮູບແບບການຝຶກອົບຮົມແມ່ນການຮຽນດ້ວຍການເຮັດຕົວຈິງ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ສະມາຊິກທຸກຄົນມີການປ່ຽນແປງການຜະລິດແທ້ ເຊັ່ນ: ມີຄອກໝູເປັນຕົ້ນ.

ສ້າງການເຊື່ອມໂຍງ:ການສິ່ງເສີມກະສິກຳໃນພາກເໜືອຂອງລາວ

ນອກຈາກໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ທາງດ້ານເຕັກນິກແລ້ວ ສະມາຊິກກຸ່ມໄດ້ຮັບເອົານັກສຶກສາເພດຍິງ ຈາກຄະນະກະເສດສາດຈຳນວນ 2 ຄົນເພື່ອເຮັດການສຶກສາກ່ຽວກັບ 'ຕ່ອງໂສ້ປັດໃຈການຜະລິດ'. ນັກສຶກສາດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກໂຄງການ LEAP ເຊັ່ນດຽວກັນ. ພວກເຂົາເຈົ້າໄດ້ສຳພາດຊາວກະສິກອນທີ່ບ້ານປາກນ້ຳຕອງ ກ່ຽວກັບການສັນຈອນຂອງປັດໃຈການຜະລິດເຊັ່ນວ່າ : ຊາວກະສິກອນເອົາແນວພັນມາຈາກໃສ, ດ້ວຍວິທີໃດ, ເອົາເງິນມາແຕ່ໃສ, ມີແຫລ່ງທຶນຢູ່ໃສແດ່, ລາຄາຂອງຢາວັກຊີນ ແລະ ອື່ນໆ. ບົດວິທະຍານິພົນຂອງນັກສຶກສາທັງສອງຄົນແມ່ນຖືກຕີລາຄາຂັ້ນດີເລີດຈາກສະຖາບັນ. ສະນັ້ນເຫັນວ່າໃນຂະນະທີ່ຊາວກະສິກອນຮຽນຮູ້ຈາກນັກສິ່ງເສີມກະສິກຳ ນັກສຶກສາກໍໄດ້ຮຽນຮູ້ຈາກຊາວກະສິກອນ. ເພດຍິງທັງສອງລຸ້ນມີການປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາປະເທດຊາດຂອງພວກເຂົາ.

ວຽກຂອງເພດຍິງໃນເຂດພູດອຍ

3. ຕີນໄດ້ຮັບທາງບວກ

ຊາວກະສິກອນເພດຍິງ ທີ່ບ້ານປາກນ້ຳຕອງໄດ້ອະທິບາຍດ້ວຍຄວາມດີໃຈກ່ຽວກັບບົດຮຽນທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບຈາກການຝຶກອົບຮົມໂດຍ DAFO. ປະຈຸບັນອັດຕາການລອດຕາຍຂອງໝູແມ່ນຫລາຍຂຶ້ນ; ໃນເມື່ອກ່ອນໝູນ້ອຍມັກຕາຍໂດຍບໍ່ຮູ້ສາເຫດ. ຢ່າງທີສອງ, ປະຈຸບັນໃຊ້ເວລາໃນການລ້ຽງປະມານ 6 ເດືອນເທົ່ານັ້ນເພື່ອໃຫ້ໃຫຍ່ພໍຂາຍ ທຽບໃສ່ເມື່ອກ່ອນໃຊ້ເວລາປະມານ 1 ປີ, ບາງຄັ້ງຮອດ 2 ປີ.

ປົກກະຕິຊາວບ້ານຈະຂາຍ ຫລື ຂ້າໝູເພື່ອບໍລິໂພກເມື່ອໄດ້ນ້ຳຫນັກປະມານ 40 ກິໂລ. ຖ້າຂາຍ ພວກເຂົາ

ຈະຂາຍໃນຕະຫຼາດທ້ອງຖິ່ນໃນລາຄາ 14,000 ກີບ/ກິໂລ. ຖ້າຄິດໄລ່ເປັນໂຕແມ່ນປະມານ 500,000 ກີບ (\$60). ຊັ້ນໜູແມ່ນເປັນທີ່ຕ້ອງການສູງ ເຮັດໃຫ້ມີພໍ້ຄ້າແມ່ຄ້າມາ ເກັບຊື້ກັບຊາວກະສິກອນກັບທີ່ເລີຍ.

ໃນຂະນະທີ່ກຳລັງປຶກສາກັນກ່ຽວກັບ ຫົວຂໍ້ຂອງ ການຝຶກອົບຮົມຄັ້ງໃໝ່, ນາຍບ້າຍໄດ້ສະເໜີໃຫ້ສະມາຊິກ ກຸ່ມຖ່າຍທອດບົດຮຽນໃຫ້ແກ່ຄົນອື່ນກ່ອນ. ນາຍບ້ານກ່າວ ວ່າການທີ່ປະຊາຊົນພາກັນລ້ຽງໜູໃນຄອກເຮັດໃຫ້ ບ້ານ ເຮືອນມີຄວາມສະອາດຫລາຍຂຶ້ນ ແລະ ຢາກໃຫ້ປະຊາຊົນ ຫມິດບ້ານພາກັນລ້ຽງໜູໃສ່ຄອກຄືກັນຫມົດ. ການລ້ຽງໜູ ໃສ່ຄອກຍັງຊ່ວຍຫລຸດຜ່ອນບັນຫາສັດລ້ຽງທຳລາຍ ພືດຜັກ ຜົນລະປູກຄົນອື່ນເປັນຕົ້ນແມ່ນ ຜັກ ແລະ ອ້ອຍ.

ທ່ານ ຮຸນແດງ, ນັກສົ່ງເສີມກະສິກຳຂັ້ນເມືອງມີ ແນວຄວາມຄິດໃໝ່ໃນການເຊື່ອມໂຍງກຸ່ມດັ່ງກ່າວເຂົ້າເຖິງ ແຫລ່ງທຶນ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດຂະຫຍາຍການຜະລິດ. ທ່ານຮຸນແດງໄດ້ສະເໜີໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ຍືມເງິນຈາກ ທະນາຄານນະໂຍບາຍ ເຊິ່ງເປັນທະນາຄານຂອງລັດ ສ້າງ ຕັ້ງໃນປີ 2007 ໂດຍມີເປົ້າໝາຍໃນການສະໜອງທຶນໃຫ້ ແກ່ປະຊາຊົນຜູ້ທຸກຍາກ. ທະນາຄານດັ່ງກ່າວສາມາດໃຫ້ ສະໜອງທຶນໂດຍບໍ່ກຳນົດຈຳນວນຕໍ່າສຸດ ເຊິ່ງໃຫ້ຍືມໄດ້ ໃນໄລຍະ 3 ປີ ແລະ ມີອັດຕາດອກເບ້ຍປະມານ 8 % ຕໍ່ປີ. ສະມາຊິກຈຳນວນໜຶ່ງໄດ້ສະແດງຄວາມສົນໃຈ ແລະ ອີກ ຈຳນວນໜຶ່ງຍັງບໍ່ທັນຫມັ້ນໃຈເທື່ອ ເພາະວ່າເຂົາເຈົ້າບໍ່ມີ ບົດຮຽນມາກ່ອນໃນການຍືມເງິນຈາກທະນາຄານ.

ຄວາມເປັນໄປໄດ້ອີກອັນໜຶ່ງທີ່ສາມາດ ເຮັດເປັນ ກິດຈະກຳສົ່ງເສີມ ແມ່ນສັງເກດໄດ້ໃນເວລາໄປຢ້ຽມຢາມ ຄອກໜູຂອງຄອບຄົວໜຶ່ງທີ່ຢູ່ປາຍບ້ານ. ສັງເກດເຫັນໄດ້ ວ່າບໍ່ມີການນຳໃຊ້ຂີ້ໜູເຂົ້າໃນການຜະລິດ. ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງມີ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການນຳເອົາຂີ້ໜູເລົ່ານັ້ນໄປໃຊ້ໃນ ການປູກພືດ ໂດຍສະເພາະສະພາບໃນປະຈຸບັນທີ່ມີບໍລິສັດ ຈາກຈີນມາສົ່ງເສີມປູກໝາກໜອດຢູ່ ຫລື ອາດນຳໃຊ້ກັບ ພືດອື່ນໆກໍໄດ້ເຊັ່ນກັນ. ໃນລະຫວ່າງການສືບທະນາໄດ້ມີ ສະມາຊິກກຸ່ມບາງທ່ານສະເໜີວ່າຢາກໄປເບິ່ງການລ້ຽງໜູຢູ່ ບ້ານນາທົ່ງ ສະນັ້ນຈຶ່ງມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການຈັດທັດສະ ນະສຶກສາ ເພື່ອໃຫ້ຊາວກະສິກອນໄດ້ຮຽນຮູ້ຈາກກັນ ແລະ ກັນຫລາຍຂຶ້ນ.

ກຸ່ມລ້ຽງໜູ ແລະ ຄອກໜູຂອງເຂົາເຈົ້າ

4. ການເພີ່ມມູນຄ່າ

ກັບມາທີ່ບ້ານນາທົ່ງ. ທ່ານນາງ ແສງເງິນ ກຳລັງຕື່ມ ເຫລົ້າຢູ່ ໃນຂະນະທີ່ໜູຂອງລາວກຳລັງເຂັນຝ້າຍ.

ທ່ານນາງແສງເງິນ, ອາຍຸ 49 ປີ ເຊິ່ງເປັນແມ່ຫມ້າຍ ມີລູກ 3 ຄົນ. ລູກກົກ 2 ຄົນແມ່ນໄດ້ອອກບ້ານແລ້ວຍັງ ເຫລືອລູກສາວ ແລະ ຫລານສາວ ຈຳນວນ 2 ຄົນທີ່ຍັງອາໄສ ຢູ່ນຳ. ທ່ານນາງ ແສງເງິນບໍ່ສາມາດເຮັດນາໄດ້ ເພາະລາວ ຕ້ອງການເຮັດວຽກທີ່ຢູ່ໄກເຮືອນ ເຊິ່ງງ່າຍໃນການເບິ່ງແຍງ ຫລານ.

ການຕື່ມເຫລົ້າ ແມ່ນອາຊີບທີ່ສ້າງລາຍຮັບຕົ້ນຕໍ ໃຫ້ແກ່ລາວ. ໃນຂະນະດຽວກັນລາວກໍລ້ຽງໜູ ແລະ ປູກຜັກ ໄປພ້ອມ. ເຫັນໄດ້ວ່າສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກການຜະລິດໜຶ່ງໄດ້ ນຳໄປໃຊ້ເປັນຕົ້ນທຶນການຜະລິດອັນອື່ນ. ສະນັ້ນນີ້ແມ່ນ ບົດຮຽນທີ່ດີທີ່ຊາວກະສິກອນຄົນອື່ນຄວນນຳເອົາໄປເປັນ ແບບຢ່າງ.

ທ່ານນາງ ແສງເງິນ ແລະ ບ່ອນຕື່ມເຫລົ້າຂອງລາວ

ໃນປະເທດລາວ ເຊັ່ນດຽວກັນກັບອີກຫລາຍໆປະເທດໃນໂລກນີ້ ຍັງປະກົດມີການຂັດແຍ້ງກັນລະຫວ່າງການພັດທະນາລະບົບການຜະລິດກະສິກໍາ 2 ຮູບແບບຄື: ແບບທີ 1 ແມ່ນຮູບແບບການພັດທະນາ ທີ່ເນັ້ນໃສ່ການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ, ການປູກພືດຊະນິດດຽວຂະຫນາດໃຫຍ່, ຮູບແບບການຜະລິດເປັນອຸສາຫະກໍາ ແລະ ການພັດທະນາຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າເພີ່ມທີ່ນໍາເອົາຜົນຜະລິດໄປຂາຍສູ່ຕະຫລາດໃນຢູໂຫລບ ແລະ ອາເມລິກາ. ໃນຂະນະທີ່ຮູບແບບທີ 2 ແມ່ນການຊ່ວຍເຫຼືອຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດຂະຫນາດນ້ອຍ ໃນການນໍາໃຊ້ຮູບແບບການຜະລິດທີ່ເປັນມິດຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ຜະລິດເພື່ອຂາຍສູ່ຕະຫລາດພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ.

ຊາວກະສິກອນຈຳນວນໜຶ່ງໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການຮູບແບບທີ 1 ແຕ່ຫາກວ່າ ທ່ານນາງ ແສງເງິນ ແລະ ເພື່ອນບ້ານບໍ່ມີທ່າອ່ຽງທີ່ຈະໄດ້ຮັບໂອກາດເຮັດວຽກໃນສວນຢາງພາລາທີ່ມີຢ່າງຫລວງຫລາຍໃນພາກເໜືອຂອງລາວ. ເຊັ່ນດຽວກັນ ນັກສິ່ງເສີມກະສິກໍາໃນເມືອງນາທັມ ມີທັດສະນະວ່າທາງອອກທາງດຽວໃນການຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ຊາວກະສິກອນໃນບ້ານປາກນ້ຳຕອງມີອາຫານກຸ່ມກິນນັ້ນ ຕ້ອງພັດທະນາການຜະລິດຂະຫນາດນ້ອຍ. ໂຊກດີທີ່ໃນປະຈຸບັນເຫັນວ່າຍັງມີເຕັກໂນໂລຊີທີ່ລົງທຶນຕໍ່າຢູ່ ເຊິ່ງຈະຊ່ວຍປັບປຸງລະບົບການຜະລິດຂອງຊາວກະສິກອນໄດ້.

ການປູກຢາງພາລາ ແມ່ນມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງໄວວາ

ທ່ານນາງ ແສງເງິນສາມາດຜະລິດເຫຼົ້າຂາວໄດ້ປະມານ 600-800 ລິດຕໍ່ເດືອນ. ລາວຂາຍເຫຼົ້າໃນລາຄາປະມານ 4000-5000 ກີບຕໍ່ລິດ. (ປະມານ 0.5 ດອນ) ນອກຈາກນັ້ນຍັງສາມາດຜະລິດສ່ຳເຫຼົ້າ ເຊິ່ງເປັນຜົນໄດ້ຈາກຂະບວນການຜະລິດຫລາຍກ່ວາ 1 ໂຕນຕໍ່ເດືອນ.

ສ້າງການເຊື່ອມໂຍງ: ການສົ່ງເສີມກະສິກໍາໃນພາກເໜືອຂອງລາວ

ປະຈຸບັນລາວຂາຍສ່ຳເຫຼົ້າໃນລາຄາ 300 ກີບ (ຫນ້ອຍກ່ວາ 4 cents) ຕໍ່ກິໂລ, ແຕ່ວ່າສ່ວນຫລາຍແລ້ວລາວນໍາໃຊ້ສ່ຳເຫຼົ້າເຂົ້າໃນການລ້ຽງຫມູ. ພາຍຫລັງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມຈາກນັກສົ່ງເສີມກະສິກໍາ, ທ່ານນາງແສງເງິນໄດ້ສ້າງຄອກຫມູ ແລະ ມີແຜນໃນການລ້ຽງຫມູໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນກ່ວາເກົ່າ. ລາວຫາກໍ່ຂາຍຫມູໃຫຍ່ອອກ (ນ້ຳຫນັກປະມານ 88 ກິໂລ) ແລະ ໄດ້ຊື້ຫມູນ້ອຍເຂົ້າມາໃຫມ່.

ຖ້າມີການລ້ຽງຫມູຫລາຍຂຶ້ນ ລາວຈະສາມາດປູກພືດຜັກໄດ້ຫລາຍຂຶ້ນເຊັ່ນກັນ ເນື່ອງຈາກວ່າລາວສາມາດນໍາເອົາມູນສັດມາເປັນຝູ່ນໃນສວນຜັກ. ເສດພືດຜັກຈາກສວນແມ່ນໄດ້ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການເກືອຫມູເຊັ່ນກັນ. ພືດຜັກທີ່ປູກແມ່ນນໍາໃຊ້ເປັນອາຫານໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວ.

ໃນໄລຍະການສຶນທະນາ ທີມງານໄດ້ຖາມລາວກ່ຽວກັບຊາວກະສິກອນທີ່ລ້ຽງຫມູເກັ່ງກ່ວາຫມູ່. ທ່ານນາງແສງເງິນໄດ້ບອກວ່າ ທຸກໆຄົນໃນບ້ານນີ້ຮູ້ວ່າທ່ານ ໄຊຈິງເປັນຜູ້ທີ່ເກັ່ງກ່ວາຫມູ່. ທ່ານໄຊຈິງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມຊຸດດຽວກັນກັບທ່ານນາງແສງເງິນ.

5. ຜູ້ປະກອບການຂັ້ນບ້ານ

ທ່ານໄຊຈິງ, ອາຍຸ 36 ປີ, ປະຊາຊົນຊາວຜູ້ນ້ອຍທີ່ໄດ້ຍ້າຍຈາກແຂວງຜົ້ງສາລີໃນປີ 1992 ສູ່ບ້ານນາທິງ ແມ່ນເຄີຍມີບັນຫາອິດຢາກ ຍ້ອນຜະລິດໄດ້ບໍ່ກຸ້ມກິນ. ລາວເຄີຍອາໄສໃນເຂດທ່າງໄກສອກຫລີກທີ່ ທ່າງໄກຫລາຍຈົນເຮັດໃຫ້ລາວບໍ່ເຄີຍເຫັນພະນັກງານລັດໄປຮອດຈັກເທື່ອ. ລາວບໍ່ເຄີຍເຂົ້າໂຮງຮຽນ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ປະຈຸບັນລາວຍັງກົກຫນັງສືຢູ່.

ໃນອາດີດທີ່ທ່ານໄຊຈິງ ເມື່ອໄດ້ຍ້າຍມາບ້ານນາທິງໃຫມ່ໆ ລາວມີອາຊີບເປັນກໍາມະກອນຮັບຈ້າງທົ່ວໄປ, ຕໍ່ມາພາຍຫລັງລາວໄດ້ຍືມເງິນຈາກທະນາຄານເພື່ອຊື້ຄວາຍ 1 ໂຕ ແລະ ຮັບຈ້າງໄຖນາ. ເມື່ອມີລາຍຮັບເພີ່ມຂຶ້ນລາວໄດ້ລົງທຶນຊື້ຈັກບົດດິນເພື່ອເຮັດດິນຈີ່ຂະຫນາດນ້ອຍ. ລາວໄດ້ນໍາເອົາກໍາໄລຈາກການເຮັດດິນຈີ່ຊື້ດິນຕອນໜຶ່ງລາຄາ 2 ລ້ານກີບ (ປະມານ \$200) ແລະ ເຮັດການຜະລິດກະສິກໍາເຊັ່ນ: ປູກຜັກ, ເຮັດນາ ແລະ ລ້ຽງປາ.

ທ່ານໄຊຈິງຍັງໄດ້ລິເລີ່ມໃນການລ້ຽງຄັງ (ໃຊ້ສໍາລັບເຮັດຜະລິດຕະພັນເລັກເກີ້ຕ່າງໆ) ໂດຍເຮັດສັນຍາຄ້າຂາຍກັບບໍລິສັດສົ່ງເສີມຈາກຈີນ. ຍິ່ງໄປກ່ວານັ້ນລາວກໍາລັງທົດ

ລອງປູກຫມາກກຽງຢູ່. ທີມງານໄດ້ຖາມລາວວ່າ ຍ້ອນສາເຫດອັນໃດຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ລາວມີຄວາມກ້າວໜ້າແບບນີ້? ລາວໄດ້ຕອບວ່າ 'ຍ້ອນວ່າຂ້ອຍທຸກ ດັ່ງນັ້ນຂ້ອຍຈຶ່ງຕ້ອງເຮັດວຽກຫນັກຂຶ້ນ ແລະ ພະຍາຍາມໃຫ້ຫລາຍກ່ວາຄົນອື່ນ'.

ທ່ານໄຊຈິງໄດ້ເລີ່ມລ້ຽງໝູຕັ້ງແຕ່ປີ 1996 ໂດຍໄດ້ຊື້ໝູ 2 ໂຕມາລ້ຽງກ່ອນ. ຈາກນັ້ນລາວໄດ້ປູກສາລີ ແລະ ຮຽນຮູ້ວ່າການນຳເອົາສາລີມາລ້ຽງໝູນັ້ນສາມາດສ້າງລາຍຮັບໄດ້ຫລາຍກ່ວາການຂາຍສາລີໂດຍກົງ. ໃນຂະນະທີ່ຊາວກະສິກອນຄົນອື່ນກຳລັງຮຽນແບບທ່ານໄຊຈິງ ລາວໄດ້ຊື້ຈັກບິດສາລີຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ເລີ່ມຂາຍສາລີບິດ. ເມື່ອມີການຜະລິດໝູຫລາຍຂຶ້ນ ທ່ານໄຊຈິງຈຶ່ງໄດ້ລົງທຶນເຮັດໂຮງຂ້າສັດ ແລະ ສ້າງກຳໄລຫລາຍຂຶ້ນຈາກການຂາຍຊີ້ນຫລາຍກ່ວາການຂາຍສັດ.

ທ່ານໄຊຈິງ ແລະ ທີ່ມາຂອງຜົນກຳໄລ

ຍິ່ງໄປກ່ວານັ້ນໃນປະຈຸບັນທ່ານໄຊຈິງ ກຳລັງທົດລອງການລ້ຽງໝູໃນຄອກທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ໂດຍລາວໄດ້ລົງທຶນໂດຍຢືມເງິນຈາກທະນາຄານຈຳນວນ 5 ລ້ານກີບ ເຊິ່ງລາວຄາດວ່າຈະສາມາດໃຊ້ໜີ້ຄືນໝົດໂດຍການຂາຍໝູປະມານ 5 ໂຕເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຕ້ອງເປັນໝູໃຫຍ່ຂະໜາດປະມານ 100 ກິໂລ. ທ່ານໄຊຈິງໄດ້ບອກທີມງານວ່າໝູທີ່ເຫັນໃນປະຈຸບັນແມ່ນໝູພັນພື້ນບ້ານທີ່ມີຂະໜາດນ້ອຍ ດັ່ງນັ້ນໃນອານາຄົດລາວຈະນຳເອົາໝູພັນຈາກຈີນມາລ້ຽງ. ນີ້ແມ່ນອີກບາດກ້າວໜຶ່ງທີ່ທ່ານໄຊຈິງກ້າວໄປກ່ອນຊາວກະສິກອນຄົນອື່ນໆໃນຊຸມຊົນຂອງລາວ.

ແຕ່ຍ້ອນສາເຫດຫຍັງ ຊາວກະສິກອນຜູ້ປະກອບການທຸລະກິດແບບນີ້ຈຶ່ງຢາກເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມທີ່ຈັດໂດຍນັກສົ່ງເສີມຂັ້ນເມືອງ? ຄຳຕອບອາດແມ່ນຍ້ອນບັນຫາ

ພະຍາດສັດ. ທ່ານໄຊຈິງອະທິບາຍວ່າລາວຍັງບໍ່ທັນເກັ່ງດ້ານການປ້ອງກັນ ແລະ ປິ່ນປົວພະຍາດສັດເທື່ອ ເຊິ່ງນັກສົ່ງເສີມຂັ້ນເມືອງມີຄວາມຮູ້ດ້ານນີ້ຫລາຍ ແລະ ມີການສະໜອງການບໍລິການສັກຊັກຢາວັກຊີນດ້ວຍ.

ການຮຽນຮູ້ຈາກກັນແລະກັນ ລະຫວ່າງທ່ານໄຊຈິງ ແລະ ນັກສົ່ງເສີມຂັ້ນເມືອງແມ່ນມີ 2 ຂະບວນການ. ໃນເດືອນຕຸລາ 2009 ທ່ານໄຊຈິງໄດ້ຖືກຄັດເລືອກ ໂດຍທີມງານຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານກະສິກຳ ຈາກກອງສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໂດຍການສະໜັບສະໜູນໂດຍໂຄງການ LEAP ແລະ URDP ໃຫ້ເປັນຕົວແບບດ້ານການລ້ຽງໝູ. ໃນຂະບວນການດັ່ງກ່າວນັກຄົ້ນຄວ້າໄດ້ຢູ່ມຢາມ ສຳພາດ ແລະ ຂຽນເລື່ອງກ່ຽວກັບເຕັກນິກການຜະລິດຂອງທ່ານໄຊຈິງ. ເຕັກນິກຂອງລາວໄດ້ຖືກນຳໄປເຜີຍແຜ່ສູ່ບ້ານອື່ນໆໃນເມືອງນາຫມ້.

ຜູ້ປະກອບການ ແລະ ນັກສົ່ງເສີມກະສິກຳ

ວິໄສທັດໃນການເອົາຊາວກະສິກອນ ສອນຊາວກະສິກອນ ແມ່ນເປົ້າໝາຍການສົ່ງເສີມຂອງໂຄງການ LEAP ຕັ້ງແຕ່ໃດມາ ແຕ່ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວໃນເມື່ອກ່ອນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຖືກປະຕິບັດຫລາຍເທື່ອເນື່ອງຈາກວ່າກອງສົ່ງເສີມຍັງສູມໃສ່ຈັດຕັ້ງຂະບວນການຝຶກອົບຮົມສົ່ງເສີມໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ. ມາຮອດປະຈຸບັນນັກສົ່ງເສີມສາມາດຂະຫຍາຍລະບົບການສົ່ງເສີມຂອງລາວອອກໄດ້ທັງ 17 ແຂວງທົ່ວປະເທດແລ້ວ ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງເປັນໂອກາດໃຫ້ແກ່ການຜັນຂະຫຍາຍຮູບແບບການສົ່ງເສີມທີ່ເອົາຊາວກະສິກອນສອນກັນເອງ ແລະ ນັກສົ່ງເສີມເຮັດບົດບາດໃນ

ການເອື້ອອຳນວຍໃນການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ປະສົບການລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນດ້ວຍກັນ.

6. ການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການເອົາຊາວກະສິກອນສອນຊາວກະສິກອນ

ຍັງມີກຸ່ມຊາວກະສິກອນຜູ້ປະກອບການ ທີ່ເມືອງຄູນ, ແຂວງຊຽງຂວາງ. ເມືອງຄູນຢູ່ຫ່າງຈາກເມືອງນາທະການ 300 ຫລັກ ແຕ່ຍ້ອນມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການເດີນທາງຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ໃຊ້ເວລາປະມານ 2 ວັນໃນການເດີນທາງທາງບົກ.

ທ່ານ ເຢີວີ, ອາຍຸ 36 ປີ, ຊາວກະສິກອນເຜົ່າມົ້ງບ້ານດົງດ່ານ ເຊິ່ງເຮັດນາ ແລະ ລ້ຽງປາເປັນອາຊີບຕົ້ນຕໍເລົ່າໃຫ້ຟັງວ່າ ໃນປີ 2005 ລາວໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມຈາກໂຄງການ LEAP. ຂະບວນການແມ່ນປະກອບດ້ວຍການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ໂດຍທ່ານນາງສຸລິພັນ, ນັກສິ່ງເສີມຂັ້ນເມືອງທີ່ມີອາຍຸໜຸ່ມນ້ອຍກ່ວາໝູ່. ໄດ້ມີການຈັດກອງປະຊຸມຂັ້ນບ້ານ ເຊິ່ງໄດ້ຈັດຕັ້ງກຸ່ມຮຽນຮູ້ 2 ກຸ່ມຄືກຸ່ມລ້ຽງໝູ ແລະ ກຸ່ມເຮັດນາ. ທ່ານເຢີວີ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກຸ່ມເຮັດນາ ໂດຍໃນໄລຍະ 6 ເດືອນໃນການເຂົ້າກຸ່ມນັ້ນ ເພິ່ນໄດ້ຮຽນຮູ້ຫລາຍໆຢ່າງຈາກທ່ານນາງສຸລິພັນ ເຊັ່ນ: ການຄັດເລືອກເມັດພັນ, ການປັກດຳໂດຍເວັ້ນໄລຍະທ່າງທີ່ດີ ແລະ ການນຳໃຊ້ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ.

ເຕັກນິກດັ່ງກ່າວໄດ້ຊ່ວຍຍົກສູງສະມັດຕະພາບຂອງການເຮັດນາ ຈາກ 3 ໂຕນ ເປັນ 3.3 ໂຕນຕໍ່ເຮັກຕາ ໂດຍໃຊ້ເມັດພັນພື້ນບ້ານຄືກັນ. ຢ່າງໃດກໍຕາມຕົ້ນທຶນໃນການຜະລິດກໍ່ສູງຂຶ້ນເຊັ່ນດຽວກັນ ເພາະຕ້ອງຊື້ຝຸ່ນວິທະຍາສາດປະມານ 2 ເປາຕໍ່ເຮັກຕາ. ຝຸ່ນເປົາໜຶ່ງລາຄາປະມານ 300,000 ກີບ (\$35). ທ່ານເຢີວີ ແລະ ເພື່ອນບ້ານສັງເກດເຫັນໄດ້ເຖິງຜົນກະທົບຈາກການນຳໃຊ້ ຝຸ່ນວິທະຍາສາດເພາະວ່າດິນໄດ້ແຂງຂຶ້ນກ່ວາເກົ່າ ແລະ ປູກຫຍັງກໍ່ບໍ່ງ່າມຄືເກົ່າ. ຍິ່ງໄປກ່ວານັ້ນຍັງເຮັດໃຫ້ລາວບໍ່ສາມາດລ້ຽງປາໄດ້. ດັ່ງນັ້ນທ່ານເຢີວີຈຶ່ງໄດ້ເຊົ່ານຳໃຊ້ຝຸ່ນວິທະຍາສາດໃນປີ 2007.

ໂຊກຍັງດີທີ່ຍັງມີທາງອອກອື່ນນອກຈາກການໃຊ້ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ. ສະມາຄົມພັດທະນາກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ (SAEDA) ເຊິ່ງແມ່ນອົງການຈັດຕັ້ງສ້າງການເຊື່ອມໂຍງການສົ່ງເສີມກະສິກຳໃນພາກເໜືອຂອງລາວ

ສັງຄົມໜຶ່ງກໍ່ໄດ້ເຮັດວຽກໃນເມືອງຄູນເຊັ່ນກັນ. ໃນປີ 2009, ທ່ານເຢີວີໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຊຸດຝຶກອົບຮົມ ໂດຍ SAEDA ໃນການເຮັດຝຸ່ນບົ່ມ ແລະ ຝຸ່ນທຳມະຊາດຊະນິດອື່ນໆ. ພາຍຫລັງການຝຶກອົບຮົມ ລາວໄດ້ທົດລອງເຮັດຝຸ່ນທຳມະຊາດໂດຍນຳໃຊ້ວັດຖຸທີ່ມີໃນທ້ອງຖິ່ນເຊັ່ນ: ຂີ້ງວ, ຮຳ, ກາກນ້ຳຕານ, ຫຍ້າ ແລະ ຫອຍ.

ຝຶກອົບຮົມການເຮັດຝຸ່ນບົ່ມທີ່ແຂວງຊຽງຂວາງ

ທ່ານເຢີວີໄດ້ທົດລອງນຳໃຊ້ຝຸ່ນດັ່ງກ່າວໃນນາບາງສ່ວນຂອງຖິ່ນ ໂດຍໄດ້ແບ່ງນາອອກເປັນ 2 ສ່ວນ. ສ່ວນທີ 1 ນຳໃຊ້ຝຸ່ນທຳມະຊາດ ແລະ ອີກສ່ວນໜຶ່ງນຳໃຊ້ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ. ທ່ານໄດ້ສັງເກດເຫັນວ່າ ນາທີ່ນຳໃຊ້ຝຸ່ນວິທະຍາສາດຈະຂຽວ ແລະ ໃຫຍ່ໄວກ່ວາ ແຕ່ວ່າແຕກກໍ່ໜ້ອຍ ແລະ ຜະລິດເມັດເຂົ້າໜ້ອຍກ່ວານາທີ່ນຳໃຊ້ຝຸ່ນທຳມະຊາດ. ທ່ານເຢີວີໄດ້ບອກວ່າ ນາທີ່ນຳໃຊ້ຝຸ່ນທຳມະຊາດໃຫ້ຜົນຜະລິດເຖິງ 3.5 ໂຕນຕໍ່ເຮັກຕາ.

ຍ້ອນຜົນໄດ້ຮັບດັ່ງກ່າວຈາກການຝຶກອົບຮົມຂອງ SAEDA ດັ່ງນັ້ນໂຄງການ LEAP ຈຶ່ງໄດ້ຮ່ວມມືນຳຕັ້ງແຕ່ປີ 2008. ກິດຈະກຳຫລັກ ແມ່ນການສະໜັບສະໜູນການສົ່ງເສີມໂດຍເອົາຊາວກະສິກອນເປັນຄູຝຶກ. ໃນຕົ້ນປີ 2009 ໄດ້ມີການຝຶກອົບຮົມເປັນເວລາ 1 ອາທິດສຳລັບກຸ່ມ 'ຊາວກະສິກອນຜູ້ຊ່ຽວຊານ'. ຊາວກະສິກອນເລົ່ານີ້ແມ່ນຊາວກະສິກອນເພດຍິງ ແລະ ຊາຍທີ່ເຄີຍເຂົ້າຮ່ວມຝຶກອົບຮົມໂດຍ SAEDA ແລະ LEAP ມາກ່ອນແລ້ວ ແລະ ເຫັນວ່າໄດ້ຮັບຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນວ່າມີຄວາມຮູ້ ແລະ ທັດສະການຜະລິດທີ່ດີ. ພວກເຂົາມີທັດສະນະທີ່ດີ ໃນການຢາກຮຽນຮູ້ສິ່ງໃໝ່ໆ ແລະ ແບ່ງປັນຄວາມຮູ້ເລົ່ານັ້ນໃຫ້ແກ່ຄົນອື່ນ. ຈຸດປະສົງຂອງຊຸດຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວ ແມ່ນການກະກຽມເຂົາເຈົ້າໃນການ

ເປັນຄູຝຶກເພື່ອສອນຊາວກະສິກອນຄົນອື່ນ. ຍ້ອນການຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວ ຊາວກະສິກອນເລົ່ານັ້ນໄດ້ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ດ້ານເຕັກນິກການຜະລິດກະສິກໍາ ແບບຍືນຍົງ ແລະ ໄດ້ສ້າງແຜນໃນການຈັດຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນໃນບ້ານຂອງຕົນເອງ.

ທ່ານເຍີວີໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນການເປັນຄູຝຶກຈາກເລຂາພັກຂອງເມືອງຄູນ

ພາຍຫຼັງການຝຶກອົບຮົມ, ທ່ານເຍີວີໄດ້ຝຶກຊາວກະສິກອນຈຳນວນ 24 ຄົນໃນບ້ານຂອງຕົນເອງ. ການຝຶກອົບຮົມແມ່ນເຮັດຢູ່ບົນພື້ນຖານ ການເປັນອາສາສະໝັກ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບຄ່າຈ້າງຫຍັງຫມົດ. ທ່ານອິດລາວຄາດວ່າຈະຝຶກໃຫ້ແຕ່ 14 ຄົນ ແຕ່ອີກ 10 ຄົນຂໍຮຽນນຳພາຍຫຼັງເຫັນຜົນໄດ້ຮັບຕົວຈິງ. ທ່ານເຍີວີຈະສືບຕໍ່ຝຶກໃຫ້ຄົນອື່ນ “ຈົນກ່ວາທຸກໆຄົວເຮືອນທັນມານຳໃຊ້ເຕັກນິກການຜະລິດແບບຍືນຍົງ”. ລາວໄດ້ເວົ້າໃຫ້ທີມງານຟັງຢ່າງກະຕືລືລົ້ນຕໍຫມາກຜົນທີ່ໄດ້ມາຈາກການນຳໃຊ້ເຕັກນິກດັ່ງກ່າວ ບໍ່ວ່າໃນດ້ານການຍົກສູງສະມັດຕະພາບການຜະລິດ, ຜົນດີຕໍ່ສຸຂະພາບ ແລະ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ. ລາວມີຄວາມຫມັ້ນໃຈໃນການເຮັດບົດບາດເປັນຄູຝຶກ ຍ້ອນວ່າລາວມີປະສົບການໃນການຜະລິດຕົວຈິງ.

7. ການສະໜັບສະໜູນຈາກອົງການຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ນ

ອີກທ່ານໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນ ຕໍ່ເຕັກນິກກະສິກໍາແບບຍືນຍົງແມ່ນ ທ່ານນາງ ສຸລິພັນ, ນັກສົ່ງເສີມກະສິກໍາເມືອງຄູນ ທີ່ເຄີຍສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ ໃຫ້ແກ່ທ່ານເຍີວີໃນປີ 2005.

ໃນເວລາທີ່ມີການຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນໃນປີ 2009 ໂດຍ SAEDA ນັ້ນ, ທ່ານນາງສຸລິພັນໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມເຊັ່ນກັນ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ລາວເຂົ້າໃຈໄດ້ ແລະ ມີຄວາມເປັນເອກະພາບຮ່ວມກັນກັບຊາວກະສິກອນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ລາວສາມາດໃຫ້ຄຳແນະນຳແກ່ຊາວກະສິກອນໄດ້.

ທ່ານນາງສຸລິພັນ ໄດ້ນຳພາທີມງານໄປຢ້ຽມຢາມບ້ານອື່ນອີກທີ່ໂຄງການ LEAP ໄດ້ຈັດຝຶກອົບຮົມໃຫ້ໃນປີ 2005. ບ້ານດັ່ງກ່າວຊື່ວ່າ ບ້ານກໍສີ ເຊິ່ງເປັນບ້ານໜຶ່ງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດໃນການລ້ຽງໄກ່.

ກໍລະນີສຶກສາໃນບ້ານກໍສີແມ່ນໄດ້ ຖືກບັນທຶກ ແລະ ເຜີຍແຜ່ໃນວາລະສານການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ຂອງ AGRIDEA¹ ແລ້ວໃນປີ 2006 ໂດຍໄດ້ກ່າວວ່າສະມາຊິກໃນກຸ່ມຮຽນຮູ້ໄດ້ສ້າງລາຍຮັບປະມານ 800,000 ກີບຕໍ່ເດືອນ(\$80) ເຊິ່ງເປັນຜົນໄດ້ຈາກການເຂົ້າຝຶກອົບຮົມໂດຍນັກສົ່ງເສີມກະສິກໍາເມືອງ.

ທ່ານນາງສຸລິພັນໄດ້ກ່າວວ່າ ຂະບວນການພັດທະນາໃນບ້ານກໍສີແມ່ນເກີນກ່ວາການສ້າງຕັ້ງກຸ່ມລ້ຽງໄກ່ເທົ່ານັ້ນ ເພາະວ່າໃນຂະບວນການປະເມີນຄວາມຕ້ອງການໃນການຝຶກອົບຮົມນັ້ນຊາວບ້ານຕ້ອງການຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບການລ້ຽງໄກ່, ຫມູ ແລະ ງົວ. ໂຄງການ LEAP ໄດ້ຊ່ວຍໃນການຝຶກອົບຮົມ 2 ຫົວຂໍ້ທຳອິດໃນປີ 2005 ເຖິງ 2008. ຫຼັງຈາກນັ້ນທ່ານນາງສຸລິພັນໄດ້ເຮັດແຜນຝຶກອົບຮົມການລ້ຽງງົວ ແລະ ສິ່ງເຖິງອີກການຈັດຕັ້ງຂັ້ນແຂວງເພື່ອຂໍ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອ.

ນາງສຸລິພັນ (ຊ້າຍ)ເອື້ອອຳນວຍການສົນທະນາ

¹ Andrea Schroeter (2006) LEA – Learning for Equitable Agriculture: further developments in the Lao Extension Approach. Rural Development News, 2/2006, Agridea, Lindau

ພະແນກແຜນການໃນຂັ້ນແຂວງ ໄດ້ພັດທະນາຂະບວນການໃຫມ່ໃນການຈັດສັນງົບປະມານ ພາຍໃຕ້ໂຄງການການບູລະນະການປົກຄອງ ສະໜັບສະໜູນໂດຍອົງການ UNDP ແລະ ລັດຖະບານປະເທດສະວິດສເຊີແລັນ. ໂດຍນຳໃຊ້ຂະບວນການດັ່ງກ່າວອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນແຂວງ ສາມາດສະໜອງການຊ່ວຍເຫລືອຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ສະເໝີມາ ເຮັດໃຫ້ທ່ານນາງສຸລິພັນສາມາດສືບຕໍ່ກິດຈະກຳການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນໃນບ້ານກໍສີໄດ້.

ໂດຍໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານງົບປະມານ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ທ່ານນາງສຸລິພັນສາມາດ ຈັດຕັ້ງການຝຶກອົບຮົມການລ້ຽງງົວທີ່ບ້ານກໍສີ ໂດຍໄດ້ຝຶກກ່ຽວກັບການຄັດເລືອກພໍ່ແມ່ພັນ, ການຫມູນວຽນຄັງຫຍ້າ, ການປູກຫຍ້າອາຫານສັດເຊັ່ນ: ຖົ່ວສະໄຕໂລ້ ແລະ ການສັກຢາກັນພະຍາດ.

ທ່ານອຸ່ນຄຳ, ຫົວໜ້າກຸ່ມລ້ຽງງົວ ບ້ານກໍສີ ເຊິ່ງມີບົດບາດເປັນນັກສົ່ງເສີມຂັ້ນບ້ານ ໄດ້ໃຫ້ການບໍລິການສັກຢາວັກຊີນໃຫ້ແກ່ຊາວບ້ານໃນລາຄາທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ. ໃນຂະນະທີ່ທີມງານຍັງມຸ່ມຢາມລາວຢູ່ນັ້ນ ທ່ານອຸ່ນຄຳກຳລັງສ້າງເຮືອນຫລັງໃຫມ່ຢູ່. ທຶນຮອນສຳລັບການສ້າງເຮືອນແມ່ນໄດ້ມາຈາກການຂາຍງົວເປັນຕົ້ນຕໍຄື ລາວໄດ້ຂາຍງົວອອກຈຳນວນ 12 ໂຕ ໃນລາຄາປະມານ 1.6 ລ້ານກີບຕໍ່ໂຕ (\$2,260). ປະຈຸບັນລາວຍັງມີງົວເຫລືອຢູ່ 4 ໂຕ ແລະ ມີແຜນໃນການທີ່ຈະເພີ່ມຈຳນວນສັດລ້ຽງໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນ ພາຍຫລັງສ້າງເຮືອນສຳເລັດ.

ເຮືອນຫລັງໃຫມ່ຂອງທ່ານອຸ່ນຄຳ

ພວກເຮົາສາມາດຕີລາຄາແບບງ່າຍດາຍວ່າທ່ານອຸ່ນຄຳມີຄວາມເພິ່ງພໍໃຈ ຕໍ່ການບໍລິການສົ່ງເສີມຈາກທ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ແຕ່ຖ້າຕີລາຄາໃຫ້ມີຄວາມສັດເຈນກ່ວາເກົ່າແມ່ນທັງທ່ານອຸ່ນຄຳ ແລະ ທ່ານນາງສຸລິພັນແມ່ນຄູ່ຮ່ວມງານທີ່ດີນຳກັນທີ່ເຮັດວຽກພັດທະນາ ຊຸມຊົນ. ທັງສອງໄດ້ຮຽນຮູ້ ຈາກກັນ ແລະ ກັນ ແລະ ໄດ້ແບ່ງປັນຄວາມຮູ້ໃຫ້ແກ່ຄົນອື່ນ.

8. ການເຜີຍແຜ່ອອກສູ່ວົງກ້ວາງ

ທີມງານສັງເກດໄດ້ກົນໄກ ໃນການແບ່ງປັນຄວາມຮູ້ລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນອັນຫນຶ່ງທີ່ມີປະສິດທິຜົນດີໃນເຂດເທດສະບານຂອງເມືອງຄູນ. ເຂດເທດສະບານເມືອງແມ່ນມີຂະໜາດນ້ອຍ ທຽບເທົ່າກັບບ້ານຫນຶ່ງເຊິ່ງຍັງຄົງຢູ່ໃນຊ່ວງການຟື້ນຟູຈາກໄພສົງຄາມໃນສະໄຫມປີ 1968-69 ທີ່ໄດ້ຖືກລະເບີດທຳລາຍຢ່າງຫນັກຫນ່ວງຈົນເຮັດໃຫ້ທຸກຫລັງຄາເຮືອນຖືກທຳລາຍ ແລະ ເຫລືອໄວ້ພຽງພະພຸດທະຮູບທີ່ແຕກຫັກ.

ການຟື້ນຟູອັນຫນຶ່ງແມ່ນການປົວແປງຄືນສະຖານີວິທະຍຸຊຸມຊົນຂອງເມືອງ ເຊິ່ງໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນໂດຍອົງການ UNDP ແລະ ໄດ້ດຳເນີນການອອກອາກາດຕັ້ງແຕ່ປີ 2006.

ການອອກອາກາດແມ່ນໄດ້ດຳເນີນທຸກໆວັນ ໃນຄື້ນວິທະຍຸຄວາມຖີ່ 94.5 MHz 8 ຊົ່ວໂມງຕໍ່ວັນ. ຄື້ນວິທະຍຸແມ່ນສາມາດກະຈາຍອອກໃນຂົງເຂດປະມານ 40 ກິໂລແມັດມົນທົນ ເຊິ່ງອອກອາກາດໂດຍໃຊ້ພາສາລາວ, ມົ້ງ ແລະ ກຶມມຸ. ເນື້ອໃນຂອງລາຍການແມ່ນກວມເອົາຫລາຍຂົງເຂດ. ລາຍການກ່ຽວກັບກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແມ່ນອອກອາກາດ ທຸກໆວັນຈັນ, ອັງຄານ, ພຸດ ແລະ ສຸກ.

ໃນຂະນະທີ່ທີມງານຍັງມຸ່ມຢາມສະຖານີ, ທ່ານວັນພອນ ບຸດທະວົງ, ຫົວໜ້າສະຖານີໄດ້ພາທີມງານໄປເບິ່ງຖິງບັນຍາກະສິກຳທີ່ຫ່ອຍໄວ້ຢູ່ຝາໃນຫ້ອງຕິດກັບຫ້ອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງສະຖານີ. ຖິງບັນຍາກະສິກຳ ແມ່ນຖືກສະໜຸດເຄື່ອນທີ່ກ່ຽວກັບການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເຊິ່ງໂຄງການ LEAP ໄດ້ຜະລິດຂຶ້ນ ແລະ ແຈກຢາຍໃຫ້ແກ່ຕາຫນ່າງການສົ່ງເສີມກະສິກຳທົ່ວປະເທດ ລວມແລ້ວຫລາຍ

ຮ້ອຍຖົງ. ທ່ານວັນພອນກ່າວວ່າຖົງປັນຍາແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນຫລາຍໃນການສະໜອງຂໍ້ມູນໃຫ້ແກ່ລາຍການຂອງພວກເຮົາ ເຊັ່ນດຽວກັນກັບຕົວຂອງຊາວກະສິກອນເອງ.

ທ່ານວັນພອນ ແລະ ຖົງປັນຍາກະສິກໍາ

ໃນເວລາທີ່ທຶນງານຍັງມຸ່ມຢາມ, ທ່ານນາງບຸນມາ, ອາຍຸ 48 ປີ ຊາວກະສິກອນບ້ານຊ້າງກໍາລັງອັດສຽງຢູ່. ນີ້ບໍ່ແມ່ນຄັ້ງທໍາອິດຂອງລາວໃນການອອກລາຍການ. ຍ້ອນໄດ້ຮັບການກະຕຸກຊຸກຍູ້ຈາກ SAEDA ແລະ DAFO ເຮັດໃຫ້ທ່ານນາງບຸນມາໄດ້ອອກລາຍການສົດ 3 ຄັ້ງໃນຫົວຂໍ້ການຜະລິດກະສິກໍາແບບຍືນຍົງ. ເຊັ່ນດຽວກັນກັບຊາວກະສິກອນຄົນອື່ນໆ (80% ຂອງຊາວກະສິກອນທັງຫມົດ) ທ່ານນາງບຸນມາແມ່ນຮັບຟັງວິທະຍຸດັ່ງກ່າວເປັນປະຈຳ.

ທ່ານນາງບຸນມາ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຊຸດຝຶກອົບຮົມການເປັນຄູຝຶກສົ່ງເສີມທີ່ໄດ້ຖືກຈັດຂຶ້ນໃນປີ 2009. ພາຍຫລັງການຝຶກອົບຮົມລາວໄດ້ຝຶກອົບຮົມ ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນຈຳນວນ 20 ຄອບຄົວໃນບ້ານຂອງຕົນ ແລະ ບ້ານອ້ອມຂ້າງ. ເຊັ່ນດຽວກັນກັບທ່ານເຢີວີ, ລາວມີຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງການນໍາໃຊ້ຝຸ່ນທໍາມະຊາດເຂົ້າໃນການເຮັດນາ ແລະ ປູກພືດຜັກເຊັ່ນ: ຜັກທຽມ ແລະ ຫມາກເຜັດ.

ນອກຈາກການຜະລິດແລ້ວ, ທ່ານນາງບຸນມາຍັງມີການແປຮູບເປັນສິນຄ້າ ແລະ ຂາຍພາຍໃນຊຸມຊົນດ້ວຍ. ແຈ່ວບອງທີ່ລາວເຮັດໄດ້ຂາຍໃຫ້ແກ່ບັນດາຮ້ານອາຫານໃນເຂດເທດສະບານເມືອງ. ລາວສາມາດຂາຍແຈ່ວບອງໄດ້ປະມານ 75 ກິໂລຕໍ່ເດືອນ ເຊິ່ງຂາຍໃນລາຄາ 30.000 ກີບ/ກິໂລ (\$3.5). ນອກຈາກນັ້ນລາວຍັງເຮັດເຂົ້າຂຽບ ເຊິ່ງເຮັດຈາກເຂົ້າ ແລະ ນໍ້າຕານ ເຊິ່ງລາວສາມາດຜະລິດໄດ້ສູງສຸດປະມານ 250 ແຜ່ນ/ວັນ ແລະ ຂາຍໃນລາຄາ 500 ກີບ/

ແຜ່ນ (ລວມແລ້ວ \$15), ແຕ່ວ່າຕ້ອງໃຊ້ເວລາເຖິງ 12 ຊົ່ວໂມງຈຶ່ງສາມາດຜະລິດຕາມຈຳນວນດັ່ງກ່າວ.

ໄປຄຽງຄູ່ກັບການນໍາໃຊ້ເວລາເຂົ້າໃນການແປຮູບຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາ, ທ່ານນາງບຸນມາຍັງຄົງສືບຕໍ່ຮຽນຮູ້ສິ່ງໃໝ່ໆເຊັ່ນ: ພາຍຫລັງໄດ້ໄປທັດສະນະສຶກສາກ່ຽວກັບການຄັດເລືອກເມັດພັນພື້ນບ້ານທີ່ປະເທດໄທ ໂດຍການສະໜັບສະໜູນຈາກ SAEDA ປະຈຸບັນລາວກໍາລັງທົດສອບວິທີການດັ່ງກ່າວໃນນາຂອງຕົນເອງ ໂດຍຫວັງວ່າຈະສາມາດຍົກສູງສະມັດຕະພາບເຂົ້າໄດ້ໂດຍນໍາໃຊ້ແນວພັນພື້ນເມືອງ.

ທ່ານນາງບຸນມາ ໃນຫ້ອງອັດຂອງສະຖານີວິທະຍຸ

ທ່ານນາງບຸນມາຢາກເຜີຍແຜ່ເຕັກນິກການ ຄັດເລືອກເມັດພັນດັ່ງກ່າວອອກໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນຄົນອື່ນໆໃຫ້ຮັບຮູ້ໂດຍຜ່ານວິທະຍຸຊຸມຊົນ. ທ່ານນາງບຸນມາໄດ້ຖືກເຊີນໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ຂັ້ນແຂວງທີ່ກໍາລັງຈະຖືກຈັດຂຶ້ນໃນຕໍ່ໜ້າ ເພື່ອແລກປ່ຽນປະສົບການໃນການຜະລິດຂອງລາວ.

ຫວ່າງມື້ໆມານີ້ແມ່ນມີບໍລິສັດຈາກປະເທດຈີນໄດ້ສົ່ງເສີມການນໍາໃຊ້ເມັດພັນປັບປຸງໃນຂັ້ນແຂວງ. ແນວພັນດັ່ງກ່າວແມ່ນຄາດວ່າຈະໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງກ່ວາແນວພັນພື້ນເມືອງເຖິງ 2 ເທົ່າ ແຕ່ຈະບໍ່ສາມາດຮັກສາເປັນແນວພັນໄດ້ໃນລະດູຕໍ່ໄປ ແລະ ຕ້ອງນໍາໃຊ້ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ ແລະ ຢາປາບສັດຕູພືດຈຳນວນຫລາຍ. ທ່ານນາງບຸນມາ ແລະ ທ່ານເຢີວີ ເຊັ່ນດຽວກັນກັບທ່ານນາງສຸລິພັນສາມາດຊ່ວຍກັນໂຄສະນາເພື່ອຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມໃຫ້ຊາວກະສິກອນທັນມານໍາໃຊ້ເຕັກນິກການຜະລິດທີ່ຍືນຍົງ ແລະ ດິດສຸຂະພາບໃນການຜະລິດສະບຽງອາຫານ.

ດັ່ງນັ້ນເຫັນໄດ້ວ່າເປັນບັນຫາທີ່ຫຍຸ້ງຍາກໃນການ
ຕັດສິນໃຈສໍາລັບ ອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນແຂວງວ່າຈະເລືອກສິ່ງ
ເສີມທາງໃດ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ SAEDA ແລະ LEAP ໄດ້
ສະໜັບສະໜູນຊາວກະສິກອນ ແລະ ພະນັກງານງານສິ່ງ
ເສີມຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນເປັນທີ່ຮຽບຮ້ອຍແລ້ວກ່ຽວກັບວິໄສທັດ
ໃນການຜະລິດກະສິກໍາແບບຍືນຍົງ.

ຂຽນ ແລະ ຖ່າຍພາບໂດຍ:

Andrew Bartlett, ຫົວໜ້າຂ່າວຊານ, ໂຄງການສິ່ງເສີມ
ກະສິກໍາ (LEAP)

ກຸມພາ 2010